

Soạn văn 10 bài: Tính chuẩn xác, hấp dẫn của văn bản thuyết minh**I. Tính chuẩn xác trong văn bản thuyết minh****Luyện tập** (trang 24-25 sgk Ngữ Văn 10 Tập 2)

a. Viết như vậy không chuẩn xác về nội dung:

- Chương trình Ngữ văn 10 không chỉ có văn học dân gian mà còn có văn học viết.
- Chương trình Ngữ văn 10 về phần văn học dân gian không phải chỉ có ca dao, tục ngữ ; đồng thời lại không có câu đố.

b. Câu văn “Gọi “Đại cáo bình Ngô” là áng thiên cổ hùng văn vì đó là bài văn hùng tráng đã được viết ra từ nghìn năm trước” không chuẩn xác. Cách giải thích cụm từ “thiên cổ hùng văn” không đúng. Nó là “áng hùng văn lưu truyền của nghìn đời” chứ không phải là “được viết ra từ nghìn năm trước”.

c. Không nên dùng văn bản đã cho vì nội dung của nó không thuyết minh về Nguyễn Bình Khiêm với tư cách nhà thơ.

II. Tính hấp dẫn của văn bản thuyết minh**Luyện tập** (trang 26 sgk Ngữ Văn 10 Tập 2)**Câu 1** (trang 26 sgk Ngữ Văn 10 Tập 2): Đoạn văn 1:

Câu "Nếu bị tước đi ... chịu đựng sự kìm hãm" là luận điểm của đoạn văn. Sau câu này, tác giả đưa ra hàng loạt các chi tiết về bộ não của những đứa trẻ ít được đùa, ít được tiếp xúc với xung quanh và bộ não của những con chuột bị nhốt trong hộp rỗng, ... để làm sáng tỏ cho luận điểm. Luận điểm khái quát được cụ thể trở nên dễ hiểu, sinh động và hấp dẫn hơn.

Câu 2 (trang 26 sgk Ngữ Văn 10 Tập 2): Tác dụng tạo hứng thú của việc kể lại truyền thuyết hòn đảo An Mạ:

- Tâm lí chung khi tham quan danh lam, thắng cảnh: không chỉ muốn ngắm cảnh đẹp mà còn muốn mở rộng tầm hiểu biết.
- Việc dẫn truyền thuyết về hòn đảo tạo nên tính lịch sử, cho hình ảnh hồ Ba Bể mang màu sắc kì ảo, thần tiên, khiến tâm hồn người nghe thư thái hơn.

III. Luyện tập (trang 27 sgk Ngữ Văn 10 Tập 2)

Sự hấp dẫn của đoạn văn thuyết minh:

- Sử dụng linh hoạt các kiểu câu: ngắn, dài, nghi vấn, cảm thán, ...
- Dùng thủ pháp so sánh, từ ngữ giàu hình ảnh, giàu liên tưởng như: "Bó hành hoa xanh như lá mạ", "... một làn sương mỏng, mơ hồ như một bức tranh tàu vẽ những ông tiên ngồi đánh cờ ở trong rừng mùa thu", ...
- Sự kết hợp nhiều giác quan và liên tưởng: mùi phở ... như mây khói chùa Hương đẩy bước chân ta...
- Bộc lộ cảm xúc hồn nhiên: "Trông mà thèm quá", "Có ai lại dùng vào ăn cho được", ...